

بودا

بشکاري

ليکوال:

ډاکټر معمار حشمت الله اتمر

مياشت - ليندۍ / کال - ۱۴۰۲

Ketabton.com

بودا بنکاري

ليکي پوهه:

سرليک: بودا بنکاري

ليکوال: ډاکټر مهندس حشمت الله و، اتمر ،،

ابډپټور: ډيپلوم انجنيئر صفي الله و، فردوس ،،

طراح او ډيزان: ډاکټر مهندس حشمت الله و، اتمر ،،

خپرنډوی: لاجواب مطبعه، د کابل ولايت واک، کابل

چاپشمېر: ۱۰۰

چاپ نېټه: ليندۍ مياشت / کال ۱۴۰۲

گرځنده اړيکه: +۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

برېښنالیک: atmar_hashmatullah@yahoo.com

د چاپ حقوق له ليکوال او خپرنډوی سره خوندي دي، بي
اخځ بنووني ترې د گټې اخيستنې اجازه نه شته.

بودا بنکاري

لړليک

چوپړی

سرليک

- ۱ پڅښتنی
- ۲ بسم الله الرحمن الرحيم
- ۳ ليکي پوهه:
- ۴ لړليک
- ۵ ننتوزي
- ۷ د يادښتونو له پاره:
- ۸ ناانډوله (ناول، کيسه يا داستان)
- ۶۹ د چاپ شويو کتابونو لېست
- ۷۲ د کار لاندې کتابونو لېست
- ۷۳ د امکان او وخت په صورت کې
- ۷۴ د پڅښتنی څټ

بودا بنڪاري

ننتوزي

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ إِجْلَالًا
لِقُدْرَتِهِ، وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ خُضُوعًا لِعِزَّتِهِ، وَصَلَّى
اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ .

بي پايه ستاينه او بي حده مننه، د هغه سپېڅلي ذات نه چي د وجود ماني او کاینات يي د انساني وجود د تکامل او د انسان له پاره د خپل سپېڅلي ذات او عبادت د حقيقت له پېژندلو پرته جوړ کړل. هغه د ذات پوهه، عالي، لوړ او بنکلي نومونه دي، او کائناتو د پيدايبنت يوه حتمي لامل دی. عظمت، د ټولي نړی موجوديت، د ناخپه څخه راوتل، حق درسيډو جوهر په يوه والي کي د اعتراف، تباهي او بي وسي يوه له لوړو وسيلو څخه دی.

گرانو لوستونکو!

دا ځل مي و غوښتل چي يوه حقيقي داستان (ناول) و ليکم ځکه زما د کتابونو مېنه وال يوازي انجينران نه دي او نه بايد اوسي، نو ځکه غواړم ورځ په ورځ د خپلو ليکونو کي توپير راوړم چي د هرې څانگي مېنه وال په کي ډېر شي، دا کار به ما دېته اړ کړي چي ليکنې مي توپير و لري او هم به مي مېنه وال ډېر شي.

پاکه ربه!

زموږ له پاره خپله لاره بي ستونزي کړه، تر څو موږ له تا پرته بل څوک و نه وينو او نه يي پېژنو. زموږ سره مرسته و کړه تر

بودا بنکاري

خو مو په وجود کي د غرور نخبه پاتي نه شي او د اسلام د دين له سپيڅلو بنده گانو څخه مو و بولي.

يادونه:

د نظر ټولو خاوندانو او هغه څوک چې دا کتاب لولي په ډېر درنښت هېله کپري چې خپل غوښتنې او وړانديزونه د دې کتاب د بيا کتنې له پاره زما سره شريک کړي.

Whatsapp: ۰۰۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

په در نښت
ډاکټر معمار حشمت الله اتمر

بودا بنکاري

.....

د یادښتونو له پاره:

- -۱
- -۲
- -۳
- -۴
- -۵
- -۶
- -۷
- -۸
- -۹
- -۱۰

نانډوله (ناول، کيسه يا داستان)

پلار يې پرې نوم چجو ايخښی و.
هغه له کوشنيوالي نه له چچ سره مينه درلوده او له رنگه هم لږ
تور و، نو ځکه پلار يې پرې نوم چجو ايخښی و.
هغه د لغمان ولايت په قرغيو ولسوالۍ کې، په يوه بې زده کړې
کورنۍ کې زېږېدلی و،
خلکو به ورته مثلي ويل.
پلاريې خپل کور نه درلود.
د يوه شتمني کورنۍ (د خان په کلا) کې به يې ژوند کوه.
د خانانو کلي په لاندې ډول وو:
په منځ کې به يې د خان کلا او د کلا د منځ نه به وياله هم تېره
شوي وه.
دې ويالي درې گټې درلودې:

۱- د انگر په سور والي کې به يې رول لوبوه.

۲- د خان د کور زبانه او کوشنيانو به ترې د ابو اخېستلو، لوبو
او کاليو منځلو له پاره گټه اخېسته او دې ته اړتيا نه وه چې له کلا
د باندي و وځي.

۳- د انگر ونو، گلانو ته به يې ورته اوبه ورکولې او هم به يې د
بنکو په ساتنه کې ترې گټه اخېستله.

د کلا په کنجونو کې به يې اوچت، اوچت برجنو درلودل چې د
دفاع په وخت کې به يې ترې گټه اخېستل کې ده.

بودا بنکاري

برجونه به تر دوي پورونو اوچت او په هر پور کي به يي د دفاع له پاره تېرکېښونه درلودل.

په درېيم پور کي به يي مېلمستون درلود، چې درې خواوو نه به د بهر او شنو ځمکو ننداره کي ده.

مېلمستون به خورا ډېر هوا داره و او په دوبي کي به د ښه باد چلېدو امکان درلود.

د کلا شا او خوا به د کسبگرو (کسبه کارانو) لکه:

دلاک، مثلي، تپتار، ترکان، ختگر، ژرنده گري او ناظر کورونه ول.

مگر دا کورونه د هغوی خپل نه ول، بلکي ټول به د خانانو ول.

هغوی به ټول په کورونو کي، بي کرايي او مفته توگه ژوند کوه.

د کرونگرو (بزگرو) له پاره کورونه چې هر کور به يو

دهلېز(دالان)، په ښي او کښ خواته کوټي او همدا راز کوشني

غولي او تشناب يي هم درلود.

د غواگانو له پاره ډېره لويه غوجل چې د ټولو گاونډيانو او

کرونگرو (بزگرانو) څارويو له پاره به يي بسنه کوله.

همدا راز د ژمي له پاره د تناره کوټه او د دوبي تناره صوفه

درلوده.

د کلا دننه او ور(دروازي) تر خوا به يوه کوټه د کلا د امنيت له

پاره هم درلوده چې د ور خلاصولو او تړلو څاروندي (مسئول)

به په کي ژوند کوه.

د کلا په يوه کنج کي به د کليوالو د زنانه له پاره چرچوبی

(کناراب، بيت الخلا) هم درلود، مگر نارينه به ټول د باندي وتل.

بودا بنڪاري

پلار يي هم د خان د کارونو تر څنگ په دام کې نولو او الوتونکو نپولو خپل وخت تېر و.

چجو په پټکو کې نولو او ليندۍ (غولکه) وپشتلو کې ډېر مهارت درلود.

په پټکو کې به يي چټکي، ډيبيک، رناگي او ډېري کوشنۍ مرغۍ لکه زير زېرکې هم نپولي.

هغه به د وطن مشهوره او موسومي مرغۍ لکه قزلاق، تېکالي، شامتولي په دامنو او جال کې به يي د شپې له خوا مرزان نيول.

چجو به نيول شوې مرغۍ په کليوالو او يا د ولسوالۍ په بازار کې پلورلي، په پيسو به يي د کور د ضرورياتو شيان لکه:

غوري، چای، بوره، صابون، د اليکپن له پاره تېل، اورلگيد، مالگه او د کور نور ضروريات پرې پوره کول.

کله نا کله به يي د مرغيو د نپولو له پاره د بابا صيب ډاگ چې په لغمان ولايت کې خورا ډېر مشهوره ډاگ دی، د نور بنڪاريانو، کليوالو او مينه والو سره ته.

دی په بنڪار مين او له کوشنيوالي نه يي د بنڪار سره مينه درلوده، هر بنڪار به يي د هغو مرغيو په وخت، موسم کې کوه، او د بنڪار د وخت پېژندلو کې يي خورا وړتيا درلوده.

هغه په خپل پلار ډېر گران و.

پلار يي ورته يوه شوکي غولکه جوړه کړې وه چې دا غولکه به تل د چجو په غاړه زورنده وه.

بودا بنکاري

تر دي چې د خوب په وخت کې به يې هم له غاړې نه لرې کوله. هغه به د غولکې د گاتو ټولولو له پاره د کابل سيند غاړې ته ورته او په کوشنۍ بوجۍ کې به يې کور ته راوړي.

همدا راز به يې د ختو نه گاتي جوړول او په لمر کې به يې ايښودل چې وچ شي، بيا به يې راغونډول، کور ته به يې وړل او په ژمي کې به يې د مرغيو د ويشتلو له پاره کارول.

چچو به د وزگارېدو په وخت کې د قزلاق د ساتنې له پاره کپسونه جوړول، خپله به يې هم ساتل او د بنکار په وخت کې به يې تري گټه اخيستله.

هغه به تل لوڅي پښې گرزېده او د روانو ويالو پرغاړه به څرگندېده.

ما هم په کوشنيوالي کې د مرغانو سره مينه پيدا کړه او کله چې وطن ته د بنونځيو د ژمنيو رخصتيو په وخت کې له کابل څخه تل، الله به مې مرغان لکه:

چرگان، چورگوري او کوټري ساتلي، د راتگ په وخت کې به مې هلته پرېښودلي، مگر کابل ته د وړلو او ساتنې اجازه مې نه درلوده.

يوه کال زه د چچو سره بلد شوم، هغه ماته يوه قزلاق له قفس سره راگر او راته يې وويل: کوم وخت چې کابل ته ځي نو دا بېرته راگره.

بودا بنکاري

ما ورسره و منل.

هغه به يوه اندازه شولي را کولي چي مرغی ته يي ورکړم.
همدا راز يي ماته د ساتني چاري و بنودلي.

هغه به په غولکه مرغی ویشتلې او ماته به يي هم راکولي، کله
ناکله به يي ماته ويل:

گاتي تولوه!

زه به هم خان او هم تاته پري مرغی و ولم.
هغه يوه بنکاري تازي سپی هم در لود او د بنکار په تولولو کي
به يي تري گټه اخيسته.

هغه ماته هم غولکه جوړه او د بنکار چل يي راوښود، مگر د
بنکار له پاره مهارت او اړين تمرين په کار وو.
کله نا کله به د دوی کور ته تلم.

هغه به تود جواړی د کورنی توري گوري سره راکوه او هم د
هغه وربنداري به ماته د جوارو پلی او نښي په جيب کي اچولي.

چچو د خان د کلا په مخ کي يوه لويه دبره او هر راز ونې په کي
وي.

هغه به په غولکي باندي په ونو کي مرغی ویشتلې او زه به يي
هم هڅولم چي په راکړل شوي غولکي باندي مرغی و ولم، مگر
دا کار زما له پاره پېچلي و.
خکه په دې کار کي بي تجربې وم.

بودا بنکاري

کله به هغه زمور دېرې ته راته، د مرغیو بنکار به یې کوه او
مازديگر ناوخته به خپل کور ته تله.

زمور د انگر په منځ کې د نارنجو یوه غټه ونه وه، ونه خورا لویه
او لوړه وه او شونې وه چې تر سلو کلو یې عمر ډېر و.

ونې کې د شپې له خوا راز راز مرغان کې ناستل او هر مازیگر،
مخکې له ماښام نه به په ونه کې د شاروگانو او نورو مرغیو شور
ماشور او غرونه اورېدل.

یوه ورځ چچو ماته و ویل:

کې دی شي یوه ماښام ستاسو کور ته راشم او تاته مرغی و ولم؟
ما ورته و ویل:

د انی (نیا) نه مې زه اجازه واخلم.

هغه و منله او وې ویل:

کورته لار شه او د انی نه دې اجازه واخله.

ما ورته و ویل:

ته په ډېره کې اوسه!

هغه و منله،

دېرې لورې ته روان شو.

زه کور ته لارم او د نیا څنگ ته نږدې شوم.

نیا مې را ته و ویل:

څه دې ویل؟

ما ورته و ویل:

چچو غواړې نن ماښام ماته د کور په نارنج ونه کې مرغی و ولې.

هغې و ویل:

بودا بنکاري

کومه ستونزه نه شته.

زه يې پېژنم.

ما خپلې انې نه مننه و کړه او بېرته د باندې خوا په منډه شوم.

هغه غولکه په لاس او د مرغیو انتظار يې کوه.

زه ورته نږدې شوم او ومې ويل:

نیا مې و منله:

کومه ستونزه نه شته.

هغه ډېر خوشحاله شو او ماته يې و ويل:

زه اوس کور ته ځم.

گاتې را ټولوم بیا ماښام ستاسو کور ته راځم.

هغه د خپل کور په لور روان شو.

زه د کلی د نورو کوشنیانو سره په ټال کې اخته شوم.

مازیگر شو او د ماښام په انتظار وم.

هوا لږ، لږ مخ په سپړېدو شوه، ماښام را نږدې کې ده، او زه ورته

خوشحالېدم.

ماښام را ورسید، هوا لږ تیاره شوه.

د کلی ملا د ماښام د لمونځ آذان و کړ.

د کلی نارینه هم سترې، ستومانه چې له ورځنیو دندو نه راغلي

وو، د جومات د صوفي د دیوال د پاسه ناست، د ستریا وپستلو او

د ماښام د لمانځه په امېد وو.

چا چې اودس درلود ماجت (مسجد) خوا ته او چا چې اودس نه

درلود د ویالې خوا ته د اودس کولو له پاره روان شول.

بودا بنڪاري

زه ڇي ڊبر ڪوشني وم د لوي لاري په لور د چجو په انتظار شوم،
و مي ڪنل ڇي له لري نه چجو را بنڪاره شو.
زه ڊبر خوشحاله شوم.
هغه رانڊي ڪي ده او زما خوشحالي هم ڊبرېده.
هغه نږدي شو او ما ته يي و ويل:
دا گاتي در سره واخه!
ما گاتي واخيستل او ڪلاته روان شو.
مور ڪلا ته ننوتو او له لنڊ مزل وروسته دوپيمي او يا منڃي ڪلا
ته ورسېدو.

د ڪلا دروازه مي خلاصه ڪړه او نارنج د وني خوا ته ڇي د ويالي
پر غاړه وه، و رسېدو.
ما د گاتو ڪڅوره پر ځمکه ڪېښوده.
چجو و ويل:
څلور پېنځه دانې څنډ لڙگي او اور ڪوتي (اور لگيد) راوړه.
ما اور لگوني او څنډو لڙگي راوړل.

هغه هم غولکه له غاړي را و وېسته او له ځانه سره يي چک
کړه.

بيا يي راته د څنډو لڙگي د لگولو او نېولو چل وښود،
هغه بنڪار نه و پيل ڪري ڇي زما نيا را ورسېده.
هغي و ويل:
گوري ڪوشنيانو!
په ونه ڪي چرگوري او چرگاني هم ڪېښني، تاسو ڪوښن و
ڪري ڇي هغه له منځه وي نه سي؟!؟

بودا بنکاري

چجو و ويل:

سمه ده!

زه پوهېږم.

زما نيا بېرته لاره، ما ځنډو لرگی ولگاوه او چجو ته مي و ويل:

څه و کړم؟

هغه و ويل:

اوس ځنډو لرگی لوړ و نېسه، تر څو چي مرغی و وېنم.

ما ځنډو لرگی و نېوه او هغه د مرغيو په وېشتلو پيل کړ.

په يوه ساعت کي يي تر شلو ډېرې مرغی و وېشتي.

کومه يوه مرغی چي په ويالي کي غورځېده هغه به په خپله په

کوشنۍ ويالي کي گډ شو او ورسته تر نېولو به يي په چاکو چي

د لغمان ولايت د حيدرخانيو په بازارکي جوړ شوی و، حلاله

وي او ديوال خوا يي ايښودې.

هغه د ونې لاندي د تيتو څانگو مرغی و وېشتي.

وي ويل:

نورې مرغی نه بنکاري!

کي دی شي خلاصې شوي وي او يا هم په دنکو څانگو کي

وي.

ما ورته و ويل:

هغه غټي مرغی هم و وله!

هغه و ويل:

غټي مرغی ښارو نومېږي.

د هغه غوښه ډېره کلکه او ژر نه پخېږي؛

له بله خوا خلک وايي:

د شارو غوښه حرامه ده.

خُکه چي:

شارو د انسان او نورو حیواناتو ژبه کوي.

هوا نوره هم تياره شوه.

د ماسخوتن د لمونځ آذان تر غورځو شو.

چچو مرغی راغونډي او بيابي حساب کړي.

پوره دوه ويشت مرغی وي.

هغه ماته و ويل:

خُنډو لرگی مر کړه چي کوم خواته اور خپور نه شي.

ما خُنډو لرگی مر کړ او هغه ته مي و ويل:

اوس خورا تياره شوه.

هغه و ويل:

د کوټي نه اليکن راوړه.

زه کوټي ته د ننه شوم او اليکېن می راوړ.

بيا هغه و ويل:

مرغی واخله او سبا يي پخي کړه.

ما ورته و ويل:

زه ټولي مرغی نه اخلم.

تا ډېر زيار وېستلی دی.

خُانته دي هم واخله.

هغه و ويل:

دا مي د تاله پاره ويشتي دي، نو ټولي يي واخله.

هغه زياته کړه!

زه د خان له پاره، سبا مرغی و لم.

ما د هغه خبره و منله.

هغه اضافي گاتي ماته پرېښودل او وي ويل:

بودا بنکاري

پرگاتو سبا بنکار و کره، تر خو بلد شي.
زه درنه لارم، د خدای په امان.
ما هم و ويل:
خدای په امان.

ما مرغی کوتي ته دننه کړي.
د تره بنخي مي و ويل:
سومره ډبري مرغی!
په رښتيا چي چجو بڼه او زبردست بنکاري دی.
هغه خو اوس کوشنی دی.
د هغه نه به يوه بڼه او زړور بنکاري جوړ شي.

زه خپل خوب خای ته لارم، د شپي مي ډبر بڼه خوب و کړ او
سهار چای ته پاڅېدم.

و روسته له چای خوړو د تره بنخي مي غږ و کړ:
د مرغیو نه درته څه پاخه کړم؟
ما ورته و ويل:
ترې کلولي پاخي کړه!
هغي و ويل:
سمه ده!
ته گرمي ته لږ و ختي راشه زه به تاته کلولي پاخي کړم.
ما و ويل:
سمه ده.
زه د کوره و وتم او خپله غولکه مي هم واخسته.

بودا بنکاري

.....

گاتي مي په کوشني جیبونو کې خای پر خای کړل او کميس مي خورا دروند شو.

د کوره و وتم او مخ پر دېرې روان شوم.

غولکه راسره وه او پر الوتونکو می ټکان (گذارونه) کول، مگر مرغی ویشتل راته آسانه نه ول.

چجو زما نه پېنځه - شپږ کاله مشر و، مگر زما بڼه ملگری شو. هر کال چي به د ژمي رخصتيو کي وطن ته تلم، لومړی به مي د هغه پوښتنه کوله چي چجو چېرې دی؟

هغه به هم زما په راتگ خوشحالبده، ما به ورباندی پټکي، دامونه، غولکي جوړولي او دواړو به يوه خای بنکار هم کوه.

زموږ په دېره کې خورا اوچت او غټي د توت ونې وې، نورو کوشنيانو به په کې ټالونه اچولي وو، ماته به يې هم د ټال خوړلو وخت را کوه.

هر چا به کوبښ کوه چې زما سره ملگری شي او زه به يې نورو کوشنيانو نه نازولم.

يوه ورځ مي له چجو وغوښتل چې زما له پاره ټال واچوي.
هغه و ويل:

د ټال اچولو له پاره غښتلي رسي ته اړتيا شته!

هغه و پوښتل:

په کور کې رسي لری؟

بودا بنکاري

ما و ويل:
کورته لار شم، و گورم.
زه کور ته د ننه شوم او د انی نه مي و پوښنتل:
رسی لرو؟
هغي و ويل:
د څه له پاره؟
و مي ويل:
د تال د اچولو له پاره!
هغي و ويل:
نه!
دومره اوږده او کلکه رسی نه لرو.
د کور نه و وتم.
چجو ته مي و ويل:
نه!
مور په کورکې اوږده او کلکه رسی نه لرو.
هغه و ويل:
راځه چې د لوبنو نه رسی جوړه کرو.
ما و ويل:
سمه ده!
لوبني به له کومه کرو؟
هغه و ويل:
د سرخکانو په کلي کې لوبني ډېرې دي.
د هغه ځای خلک لوبني د کابل د سيند له غاړې نه ربيې او د
سوزولو له پاره يې کورته وړي.
ما و ويل:
هوا!

بودا بنکاري

د موټر نه مې وليدل:
هغوی د انگر په شا او خوا هم لوبښي د ديوال په توگه تاوي کړي
وي.
کله نا کله يې د وچولو له پاره په بامونو کې او هم د پلور له پاره
د سرک غاړې ته غونډ وي.

هغه و پوښتل:
الته څوک پېژني؟
ما و ويل:
الته زما د ماما گانو او توري (ترور) کورونه او د هغوی ځمکي
دي.

هغه خوشحاله شو!
وي ويل:
څومره ښه کار!
سبا به گډ لار شو.
ما و ويل:
سمه ده، سبا به لار شو.
ورځ تېره شوه او ماښام ورسپد.
هغه خپل کور ته لار.

زه هم د نورو هلکانو سره کور ته لارم.
شپه تېره شوه او سهار شو.

مخکې تر دې چې له کوره و وځم د نيا کوټې ته و لارم او ورته
مې و ويل:
زه سرخکانو کلي ته ځم.

بودا بنکاري

هغي و پوښتل:

د څه له پاره؟

آيا مور دې درته څه ويلې دي چې توري ته دې ورسوي؟

ومي ويل:

نه!

د لوښو له پاره.

هغه په خندا شوه او وې ويل:

اوس پو شوم.

ته خورا شوخ يې، پام کوه، ځان ژوبل نه کړي.

بيا به دې د پلار او مور په جنجال کي پاتي شم.

ومي ويل:

سمه ده، زه کوبښن کوم.

بيا يې راته و ويل:

کله چې دې خپله توري وليده زما سلامونه به پرې هم و وايي.

ما و ويل:

سمه ده.

بيا د کوره و وتم او دېرې خواته چې د کلي په مخ کي وه؛ و وتلم.

چچو هم د الوتونکو په وپشتلو بوخت و.

کله يې چې زه وليدم، نږدې شو.

د جيب نه يې څلور وپشتل شوي مرغی راکړي او وې ويل:

دا مرغی کور ته وې سه او ژر بېرته راشه چې سرخکانو کلي ته

خو.

ما و منله او کور ته مې مرغی وپورې.

بېرته راغلم او د چچو سره د سرخکانو کلي ته روان شوم.

بودا بنکاري

په لاره کې به يې ويل:
خدای و کړې چې لوبنې ډېرې راکړي چې غټه رسی ورنه جوړه
او د جومات د خوا په غټه ونه کې يې واچوم، چې ستا ټال تر ټولو
اوچت ټال وي.

ما و ويل:
هغه به ماته ډېرې لوبنې راکړي.
هغه زما توری او الته مې ماما گان هم شته.

د پخبنو (پلي) لاره وه؛
هغه به په لاره کې پښتو لڼدی هم ويلي.
يوه گړی وروسته د سرخکانو کلي ته ورسېدو، هغه د کلي نه زما
د توری د کور پوښتنه و کړه.
کوشنيانو مور ته د توری کور وښود.
مور کور ته نږدې شو، ور مو و ټکوه، د توری کوشنی زوی را
و وت او وې ويل:

د چا سره مو کار دی؟
ما و ويل:

توری سره مې کار دی.

هغه و ويل:

ته څوک يې؟

ما و ويل:

زه ستا د توری زوی يم.

هغه په منډه کور ته ننوت، او څو شېبې وروسته توری مې
دروازې ته راغله، هغې و پېژندم.
زه نږدې شوم، ما د هغې لاسونه ښکل کړل.
هغې هم زما سر او مخ ښکل کړ.

بودا بنکاري

بيايي د ميلمه کوتي ته بلنه را کړه.
مور کوتي ته ننوتو او پر توشکه کېناستو.
د توري کوشنيانو ز مور تر شا يي بالبنټونه کېښودل.
لږ زند وروسته يي د شيدو چای راوړ او وي پوښتل:
د سهار چای مو خورلی دی؟
مور و ويل:
هو!
بيا هغي تود جواړی هم راوړ او وي ويل:
دا په گوري خور جواړی دی.
وي خورئ!
کي دی شي وري شوې اوسئ،
د پخښو مزل مو کړی دی.
بيا يي زما د مور، پلار، ورونو او خویندو پوښتنی و کړي.
وي ويل:
کله له کابل نه راغلي؟
ما و ويل:
يوه اونۍ کېږي.
وي ويل:
يوازي راغلی يي او که پلار سره دي؟
و مي ويل:
نه!
يوازي راغلی يم.
بيا چجو و ويل:
مور د لوبڼو له پاره راغلي يو.
هغي و پوښتل؟
په لوبڼو څه کوي.

بودا بنکاري

چجو و ويل:

ده ته تال جوړ وم.

هغي و ويل:

سمه ده!

خومره چي غواړئ، وي يې سي.

بيا يې چجو ته و ويل:

کونښ و کړه چي زما خوري درنه ژوبل نه شي.

هغه له يوې خوا نازولي او له بلې خوا اختر هم نږدې دی.

ده ته ډېر غښتلی تال جوړ کړه!

چجو و ويل:

سمه ده!

زه به ورته غښتلی تال جوړ کړم.

بيا چجو له خايه پاڅېد او وي ويل:

مور خو.

توري مې و ويل:

چېرته خي؟

اوس غرمه نږدې ده،

ډوډي و خوري!

بيا لار شي.

مور و ويل:

مننه کوو.

مور خو.

هغي خپل زوی ته غږ کړ.

زوی يې راغی او وي ويل:

څه وايي؟

مور يې و ويل:

بودا بنڪاري

دوى د لوبنو ځاى ته يوسه!

هغه و ويل:

راځئ!

مور حرکت و کړ او د لوبنو ځاى ته لاړو.

چجو غټ پنډ خوښ او وي ويل:

دا پنډ راته په شا کړئ!

زما د توري زوى پنډ ور په شا کړ.

د دريدو سره سم تري چپه شو.

زما د توري زوى و ويل:

داسي پنډونه ته نه شي وړئ!

بايد چي يوه مشر کس مو له ځانه سره راوستى وي.

چجو و ويل:

اوس شوى ده.

بيا زما د توري زوى و ويل:

تاسو دلته انتظار و کړئ!

زه يوه خر را ولم، تاسو ته به د يوه پنډ پر ځاى دوي پنډونه لوبني

وترم.

تاسو به، پرته له ستونزو، کورته لاړ شئ!

مور د سړک تر غاړي سيوري ته کښاستو.

څو دکيکي وروسته هغه خر را وست.

چجو او زما د توري زوى د لوبنو پنډونه پر خره و تړل او مور

ته يي و ويل:

اوس کولای شئ چي کور ته لاړ شئ!

ما ورته و ويل:

بودا بنکاري

خر به څوک بېرته راوړي؟

هغه و ويل:

د خره غمه مه کوي!

هغه راپرېردئ!

کولای شي بېرته کور ته راشي.

مور په خوشحالی سره مخ په کور روان شو او يوه گړی وروسته،
بېرته کور ته ورسيدو.

چچو لوبني د نور کوشنيانو په مرسته له خر را کښته کړي او خر
يې بېرته لاري ته سم کړ.

خر سر تپت و او چاوه او د سرخکانو پر لور يې حرکت و کړ.

لوبني ډېرې وچې وې او چچو هغه په بيالي کې کښنودې تر څو
لمدې شي.

دوي ورځې لوبني په اوبو کې وې.

پس له دوي ورځو چچو ډېرې ته راغی او ماته يې و ويل:

لوبني د رسی جوړولو له پاره تيارې دي.

زه به خپل مشر ورور ته غږ کړم چې رسی جوړه کړو.

ما و ويل:

سمه ده!

هغه کور ته لاړ او خپل مشر ورور يې راوست او په خپله يې

لوبني له ويالي نه و ويستلي،

دواړو په گډه د رسی په جوړولو پيل کړ.

هغوی به رسی جوړوله او بيا به يې د ونې څانگو سره اندازه

کوله، تر څو لنډه نه وي.

رسي اوبدل (جوړول) خلاص شو.

بودا بنڪاري

چجو وني ته و خوت.
مشر ورور يي رسي ورڪره او وي ويل:
دواړه خوا يي بني غوته كره، هغه رسي غوتي كره او وپي وپل:
ته هم راپورته شه چي رسي شخه كړو.
د هغه ورور پورته شو.
هغه له خانه سره يوه اندازه د شولو وابنه هم اوچت كړل.
وابنه يي د رسي لاندي او د خانگي پر سر كېښودل، رسي يي
ټينگه كړه.
بيا دواړه را كښته شول.
چجو و ويل:
كار خلاص شو.
اوس خوباري ته اړتيا شته.

ما ته يي و ويل:
خپلو كروندگرو ته و وايه چي:
د ونو نه يوه سم لرگي چي اوږدوالي يي نيم گز وي پرې كړي.
زموږ تر خوا د يوه كروندگر يوه زوى و.
هغه و ويل:
موږ په كور كې وچ خوباري لرو،
سم دلاسه يي راوړم، د وني وهلو ته اړتيا نه شته.
هغه كورته لاړ.
ژر بېرته راستون شو،
خوباري يي له خانه سره راوړ.
چجو او د هغه مشر ورور خوباري د رسي په كوزه خوا كې ټينگ
كړ، بيا يي په خپله خو ټالونه و وهل.

بودا بنکاري

وروسته يې ماته غږ کړ:
دا دی!
ستا تال جوړ شو.
اوس په کې بې غمه تالونه وهه.
ما تال پیل کړ.
هغه و ویل:
په دې تال کې دوی کسان هم کولی شي یوه خای تال و خوري،
خکه چې تال ډېر غښتلی دی.
ما د ورځې نیمه گړی تال، بیا به وروسته نورې لوبې کولي.
وخت تېرېده،
بنکار مخ په لږېدو شو،
د مرغانو برکت له منځه لاړ،
کلونه تېر شول،
حکومتي، بد لونونه منځ ته شول.
خلکو د دام په عوض د مرغی نپولو له پاره د ملتین د دارو گانو
نه کار اخیست.
د ورځې په سلگونو مرغی، بې خایه له منځه تللي.
دا یوه بې رحمه کار و،
وروسته له څو کالو چا د مرغانو غږ هم نه اورېده.
کرونده گڼ (دهقانان) دې کار ته خوښ ول.
او ویل به یې:
د مرغانو د های او هوۍ نه، بې غمه شو.
د مرغانو شرل د غنمو پټو نه خلاص شو.
اوس کومه اجل نیولې مرغی که پیدا شي، هغه هم کولای شو چې
په غولکه و ولو.
چچو دام ایښودل یې له لاس ورکړ.

بودا بنکاري

د اچي (لويه دوشاخه لرگی چي په موقت ټول د دام د ټولولو له پاره ترې گټه اخيستل کي ده) تش کړي. دامونه يي ټول او د کوټي په چت کي يي و خړول. بېرته يي د پټکو کښولو ته مخه و کړه، مگر مرغی نه وې او دی به مازيگر په تش لاس، کور ته روان و.

هغه بل شوک و کړ، لکه د پلار په څېر يي يوه باز د ولايت په بازار کي واخيست. هغه يي د بنکار له پاره و روځه او کله نا کله به يي پرې بنکار هم کوه. بنکار نه وو. د باز بنکار شوي مرغی به يي بېرته باز ته ورکولي چي باز پرې مور شي.

چچو بيا ماهيانو نپولو ته مخه و کړه. يوه لوی جال يي واخيست، او د کلي ځوانان يي له ځانه سره ملگري کړل. هغوی به د ورځي د کڅ او درونتي سيمي ته د بنکار له پاره تلل، بنکار شوي کبان (ماهيان) به يي په خپل منځ کي وپشل او پاتي برخه به يي په بازار کي پلورل. کله به د ورځي له خوا خپل باز يي له ځانه سره گرځاوه، غولکه به يي هم په غاړه، تازي سپی (باتو) به هم ور پسي و، کله به ترې مخکي و. د ويالو پر غاړه گرځېده، د ونوځانگو ته به يي کتل. جېبونه به يي له گاتونه ډک ول، کميس به يي هم خورا دروند و.

بودا بنکاري

د جیبونو خولي به يې هم شکېدلي وي.
د غاړې تنی يې هم خلاصه او د پر توگ پايڅي به يې هم لمدې
وي.

دا ځکه چې د يوې مرغی د ويشتلو له پاره به، په اوبو کې گډ شو،
ځانه ته به يې پام هم نه و،

يوازي!

مرغی به يې په څانگو کې لټولي.
د سهار د چای نه وروسته تر ماښامه به گرځېده، د غرمې ډوډی
په خيال کې به هم نه و.

کوم وخت چې تری کې ده د ويالي په اوبو به يې خپله تنده ماتوله.
د توتانو په وخت کې به يې خپله خېټه په توتانو مړوله او بيا به
کور لوري تله.

کله به هم د بېهي د ونی لښتي پرېکولي او د هغه نه به يې کپسونه
جوړول.

کپسونه به يې، په بازار او يا کليو کې خرڅول.
هغه د شوک کارونه لږ شول او دی اړ شو چې، د درمندونو پاکولو
ته مخه وکړي.

دا کارونه هم موسومي وو، يوازي د غنمو او شولو د درمندونو
په وخت کې.

بيا يې د ونو وهل او لرگيو ماتولو کار پيل کړ.
وني به يې په درېيمه برخه ماتولي او د ونو د خاوند کورته به يې
هم ورلي.

د کبانو (ماهيانو) د نپولو کار چې يوازي د ژمي په موسم کې تر
سره کېدل، هغه هم د سياسي بدلونو له کبله مخ په پيکه کېدو شو.

بودا بنکاري

نوی نسل چي د باندنيو (بهر) ملکونه نه راغلي ول، د جال په
خای به يي د جنراتور، لاسي بمونو او د روسانونه پاتې شوي
ټانکونو مرمی نه گټه اخيستله.

په دې کار کي به غټ او کوچني کبان له منځه تلل، چي تاوان يي
نه يوازي چجو، بلکه ټول ولس ته هم وو.

په دې توگه د ټاټوبي کبانو(وطني ماهيانو) نسل مخ په کمېدو او د
بهرني د فارمونو کبان په بنارونو، کليو او بانډو کي مخ په ډېرېدو
شول.

چجو به خپه بنکارېده، ځکه چي د ده د خوښي کارونه په لږېدو
وو.

يوه ورځ چجو ولايت بازار ته د نوي کار او بار په اړه لار، فکر
يې کوه چي گوندي کوم نوی کار و موم.
هغه بازار ته ورسېد.

باز يې په لاس او تازي سپی (باتو) يې هم تر څنگ وو.
په بازار کي اخوا، ديخوا و گرځېد، څه نوی شی يې پيدا نه کړ.
ډېر ستومانه شو.

بيا يې د لويي ويالي خوا چي باچا وياله (شاه جوی، پاچا جوی)
نوميري مخه و کړه، ويالي ته ورسېد.

لومړی يې خپله د ويالي نه پر لپو اوبه واخيستي او وي څکلي،
بيا يې وروسته په يوه لاس کي اوبه اخيستي او باز ته به يې
ورکولي.

بودا بنکاري

د ده تر څنگ د هغه تازي سپی هم سر اوبو ته تيبت کړ او خپله تنده يې ماته کړه.

چچو بېر ته مخ پر بازار روان شو، د يوې غټې ونې لاندې يې خپل څادر چې څو ځايه پيوند شوی او شکېدلي وو، اوار کړ. ونې ته يې ډډه و کړه، سپی يې هم خوا ته و غځېد. باز يې پر لاس او غولکه يې هم په غاړه وه. جېبونه يې خورا درانده وو، ورو، وور يې گاتې له جېبونو نه خالي کړل، دا يې يوه گاتې، دا يې دوې گاتې، دا يې درې گاتې، دا يې څلور گاتې، دا يې پېنځه گاتې، دا يې شپږ گاتې، دا يې اووه گاتې، دا يې اته گاتې، دا يې نهه گاتې، دا يې لس گاتې او دا يې ... شل گاتې؛ تر څنگ يې شمېرلي کېښودل او سوچ يې و کړ: گوندي مرغی په څانگه بنکاره او زه يې و ولم، مگر د الوتونکو غږ ورک وو.

په څانگو کې څه نه بنکارېدل.

دی په سوچ کې ډوب شو.

بنار آرامه و، د نن په شان گڼه گونه نه وه، نه هم د اوس په شان موټر ول؛ کوم، کوم موټر به د کابل يا د جلال آباد بنارونو نه راغی او يا به هم بېرته روان شول.

موټر سيکلونه او باسيکلونه هم خورا لږ او د خلکو اخیستلو وس هم ډېر لږ وو.

خلکو به مرکز ته په خرو يا هم پلي مزل کوه.

د چچو سترگې به کله پټې او کله به خلاصې شوې.

ورو، ورو پرې خوب راغی او ويده شو.

بودا بنکاري

په خوب کې گوري چې يوه موټر يې تر څنگ و درېزي او يوه تن (کس) چې جامه يې عربانو ته ورته او پر سر يې تور چلتار دی ور نږدې کېږي.

هغه ترې پوښتنه کوي چې:

دا باز او سپی دې خرڅوي!!؟

چجو ورته وايي:

نه!

زه پر دواړو بنکار کوم او ځانته پرې نفقه برابره وم.

بيا عرب و پوښتل:

زه تاته ډېرې پیسې در کوم، کومي چې د ستا او کورنی له پاره، د کلونو بس (کفایت) و کړي.

چجو په چرت کې ډوب شو او وي ويل:

زه د ورور سره مې مشوره کوم، بيا به سبا ته احوال درکړم.

عرب و ويل:

نه!

اوس خپله پرېکړه وکړه!

سبا زه بل ولايت ته ځم.

چجو و ويل:

مشکل نه شته!

بل سبا خو به راضي؟

عرب و ويل:

نه!

بيا به هېڅ کله را نه شم.

چجو و ويل:

لږ وخت را کړه چې بڼه سوچ و کړم.

عرب و ويل:

بودا بنکاري

سمه ده !
خپل سوچ و کړه!
لږ ځنډ وروسته يې پرې غږ و کړ.
سوچ دې و کړ؟
چجو و ويل:
هو!
ما خپل سوچ و کړ.
عرب و ويل:
نتيجه څنگه شوه؟
چجو و ويل:
زه موافق يم.
پېسي را کړه، باز او سپي در سره وي سه.
هغه باز ورکړ، سپي له عرب څخه و ډار شو، لږ لري و درېده
او بيا مخ په کور روان شو.
چجو هر څه سپي ته نارې کړې:
باتو!
باتو!
و درېگه!
مه وېرېگه!
مگر!
سپي ورو په ورو ليري کي ده.
چجو په غصه شو.
سپي خوا يې منډه کړه چي له غاړې و نيسي.
هغه چېغه کړه او وي ويل:
و درېگه سپيه!!!?
چېرې ځي؟

بودا بنکاري

په دې وخت کې هغه د خپل په غږ، له خوبه را وپښ شو.
گورې چې خای شته مگر جولانته شته.
خورا خواشینی شو.

پرې د مازیگر لمر راغلی و.

باز یې هم تږی شوی و.

خپلې سترگې یې و مښلې او له خایه پاڅېد.

دېخوا او هغې خوا ته یې و کتل!

کوم، کوم نفر به په سرک تېرېده.

هغه هم نیت و کړ چې کور خوا ته روان شي.

له خانه سره یې و ویل:

کاشکې دا خوب نه وی؛

په رښتیا وی.

اوس به مې دېرې پیسې درلودې او دوکاندارې به مې پرې کوله.

بیا یې و ویل:

توکل په خدای!

هر شی په نصیب او قسمت کېږي.

مازیگر نا وخته کور ته ورسید او باز یې د کوتې په منځ کې کوم

لرگی چې ده ورته په دېوال کې تومبلی و، کېښنو.

خپله بېرته د باندې شو.

غولکه یې له غارې خلاصه او جیب ته یې لاس کړ چې گاتې را

و باسي، گورې چې په جیب کې یې گاتې

نه شته.

په یاد یې شو چې تر کومې ونې لاندې ویده شوی وو، گاتې یې له

هېره وتلې دي.

بودا بنکاري

دې خوا او هغې خوا و گرځېد او څو گاتي يې پيدا او په جيب کې يې واچول، بيا د ونو پر لور روان شو.

هوا تياره او ماينام نږدې کې ده، مگر د الوتونکو درک نه لگېده.

سترگې يې پر څانگو خينې وې او وې ويل:
گوندي کومه مرغی راشي چې د باز د خوراک له پاره يې بنسکار کړم.

دی په سوچ کې و چې يوه اجل نيولې مرغی د ونې پر يوې څانگې کېبنناسته.

هغه د غولکې کاسې ته گاتي د ننه کړ او وروسته د نخبنې نېولو نه يې پر مرغی ټک کړ، او وې ويل:
الله اکبر!!!

مرغی بېچاره پر ځمکه و لوېده او چېغاري يې کړې.
هغه سم د لاسه خپل تېره چاکو را و باسته او د مرغی خواته يې مينده کړه.

مرغی يې و نيوله، پر اورمېگ يې چاکو کش کړ او مرغی يې حلاله کړه.

بيا يې مرغی وزرپېچه او جيب ته يې دننه کړه، ځمکې ته يې لاس کړ او څه تازه واينه يې و شکول، خپل چاکو يې پرې پاک کړ او واينه يې بېر ته ځمکې ته گذار کړل.
چاقو يې بند او په بل جيب کې د ننه کړ.
ويالې خواته روان شو.
خپل لاسونه يې و مېنځل.

بودا بنکاري

بيا يي په لپه اوبه و څښلې.
وروسته يي خپل مخ هم ومينځه.
بيا يي د ويالي نه خپڅ کړ چې اخوا تېر شي، مگر پښه يي و بنوږده
او لويې ويالي کې و غورځېد.
کالي يي لامده شول.
د بيالي نه په غصه و وت او کور ته روان شو.
کورته ورسېد .
کوټې ته د ننه شو، اور لگيد يي واخيست او د څراغ بلې لورې ته
روان شو.
څراغ (شيطان څراغ) يي روښانه کړ، بيا د باز خوا ته روان شو.
مرغی يي له جيب نه را و وېسته او د ښکونکو په پاکولو لگيا شو.
مرغی يي پاکه کړه او باز خوا ته يي و نيوله.
باز هم مرغی په پنجالو کې و نيوله او پر خوراک يي پېل کړ.
په دې وخت کې ورور يي کوټې ته راغی او وې ويل:
چجو!
راشه د ماښام ډوډۍ تياره ده.
هغه و ويل:
څه شی دی؟
ورور يي و ويل:
د کچالانو پياوړه او جوارۍ دی.
اوس خو نه ستا کار او بار شته او نه زما،
پخوا به هره شپه د مرغيو پياوړه وه.
هغه ډوډۍ و خوړه او تريخ چای يي په پياله کې واچاوه، خپل د
خوب کېسه يي ورور او وربندارې ته و کړه.
هغوی په خندا شول او وې ويل:
کاشکې خوب نه وی!

بودا بنکاري

مور به اوس پيښي درلودې.
هغه بېر ته خپلې کوټې ته راغی.
د عرب په سوچ کې و.
خپله توشکه يې اواره کړه، بالښت يې سم او سر يې پرې کېښود.

وخت تېر شو.
لومړی يې باز مردار شو.

څو کاله وروسته يې سپی هم مردار شو.
هغه ته يوازې غولکه او څو دامونه پاتې شول.

مرغی ډېرې لږې او هغه به هم د شولو د پخېدو په وخت کې را
څرگند کېدلې، دا مرغی به د هندوکش د غرونو د لوړو لړيو،
کاوون غره او کابل شمالي ولسواليو د انگورو د خوراک نه
وروسته پيدا کېدلې.

بنکاريان يې هم ډېر شوي وو، ډېرو وگړو توپک پېرودلي وو او
په هغه به يې بنکار کوه، په يوه ډز به يې لسو نه تر شل مرغی
ويشتلې.

چچو د بنکار مینوال و،

هغه د توپک د اخیستلو وس نه درلود.

هغه به خپل بنکار په غولکه کوه.

په ټوله ورځ کې به يې دوی، درې مرغی ويشتلې، بيا به يې کور
ته وړلې چې ترې پياوړه پخه کړي.

وخت تېر او چچو زلمی شو،

تل به يې له همزولو سره په بنکار کې اخته او سر گر دانه و.

بودا بنسکاري

د بنونځي د لوستلو مينه يې هم نه درلوده او همدا راز کلي ته نږدې کوم بنونځی هم نه وه.

د کلي ټول خلک بې زده کړې وو.

په کلي کې يوازې د خان ځامن بنونځي ته تلل، د کلي نور خلک به څه ديني زده کړې د ماجت (مجت، مسجد) د ملا امام څخه کولې.

خلک هم حريص نه ول، پر لږو به يې قناعت کوه او خپلې چارې به يې مخ ته وړلې.

چچو به کله نا کله د خپل خوب په سوچ کې ده او د ولايت بازار ته هم ورته.

يوه ورځ چې ډېر خپه و، د ادبني (جمعي) ورځ وه، ولايت د بازار پر لوري يې حرکت وکړ. پر لاره به يې په زړه وړ گاتي ټولول او په جېبونو کې يې اچول.

کوبنس به يې کوه چې د ونو سره نږدې لارې نه ولايت بازار ته ورسېږي.

مزل يې ورو و، ځکه هغه به ونو ته کتل چې مرغی هم بنسکار کړي.

بازار ته ورسېد شا او خوا به يې کتل چې خلک د خرڅلاو له پاره څه راوړي دي؟

بنسکار شوي مرغان شته او که نه؟

کله به د سرک په يوې خوا او کله به پر بله خوا د خرڅونکو ننداره کوله.

غرمه نږدې شوه او دا هم سترې شو، ځان يې يوې لويې ونې ته ورسو.

هلته و درېد،

بودا بنکاري

ځانگو ته يې نظر و اچاوو.

خو مرغی نه وي.

څو شېبه تر ونې لاندې و درېد.

د سرک بلې خوا ته يې نظر و اچاوه چې سترگې يې پر خپل
انډيوال ولگېدې .

د انډيوال پر لاس يې باز و.

ورمنده يې کړه او د سرک نه وا وښت، ملگري ته يې ځان و

رساوه او روغېر يې ورسره و کړ.

ملگري يې هم د چجو په ليدو خوشحاله شو.

چجو و پوښتل:

روزگار څنگه تېرېږي؟

هغه و ويل:

بد، نه دی؛

مگر بنکار خورا کم شوی دی، ځکه خلک د مرغيو نيولو له پاره

د ملتین پوډر نه کار اخلي او دا کار د مرغانو د ورکېدو سبب

شوی دی.

ملتین پوډر د انسانانو له پاره هم خطر ناک دی، کوم چې د ملتین

په ذریعه مرغی نیسي او یا يې خوري.

چجو و ويل:

د باز بنکار څنگه دی؟

هغه و ويل:

مرغی هيڅ نه شته!

د باز مړول هم آسانه کار نه دی.

چجو و پوښتل:

باز دې چېرته نيولی دی؟

هغه و ويل:

بودا بنکاري

د بگرام په ساپي غره کې.

چجو و ويل:

هلته بازان ډېر دي؟

هغه و ويل:

هو!

هلته ډېر مشهوره بازان شته، کله نا کله عربان هلته ځي، بازان په ډېره لوړه (اوچته) بيه پېري او خپل هېوادنو ته يې د بنکار له پاره وړي.

چجو د باز په پښه کې يوه کوشنۍ کړۍ و لیده او له ملگري يې و پوښتل:

دا کړۍ تا د باز په پښه کې اچولي ده؟

هغه و ويل:

نه!

کله چې ما و نيو دا کړۍ يې په پښه کې وه.

چجو و ويل:

دا کړۍ لکه د سپينو زرو غونډيې بنکاري.

ملگري يې و ويل:

هو!

مگر سپين زر نه دي.

ما زرگر ته بنودلې دي.

چجو و ويل:

په کړۍ کې ليکنه بنکاري.

ملگري يې و ويل:

هو!

مگر زه او ته يې نه شو لوستلی، ځکه چې زده کړې نه لرو.

بودا بنکاري

دوي په خوړو خبرو اخته ول چې نا ځاپه يو موټر راغی او د
دوي تر خوا و درېد.

يوه سړي چې اوږده سپين کالي يې اغوستي، خاصي چپلکې يې
په پخنبو، پر سر يې سپن څادر او تور چلتار و، دوی ته نږدې
شو.

په عربي يې و ويل:

دا باز لیدی شم؟

د چجو ملگري و ويل:

پو نه شوم!

په پښتو يې و وايه.

عرب په اشاره ورته و ويل:

باز کتلی شم.

هغه و ويل:

هو!

واخله!

عرب باز پر لاس کېښنو او ننداره يې پېل کړه.

هغه د باز پښو ته ځير شو، چې و گوري پنجې يې کوم نقصان و
نه لري او هم اټکلي عمر کچه (تقریبي سن) يې معلوم کړي.

هغه کړی ته ځير شو.

په لوستلو يې پېل کړ، گوري چې دا باز د قطر د هیواد نه بېرته
وطن ته راغلی دی.

خورا حيران شو،

عرب و ويل:

دا خرڅوی؟

د چجو ملگري پوه نه شو.

بيا عرب له جيبه کڅوړه را و وبسته چې په کې پیسې وې.

بودا بنکاري

هغه کاغذي درهم و وېستل،
هغه ته يې اشاره و کړه چې څو دانې در کړم؟
د چجو ملگری خورا خوشحاله شو او دواړو مشوره و کړه اوځنډ
وروسته يې و وېل:

لس دانې!

عرب پو نه شو.

بيا يې د گوتو اشاره و کړه.

د چجو ملگری لس گوتي ور وښودې.

هغه هم لس دانې، لس درهمه بانک نوټونه ورکړل، باز يې
واخيست او موټر لوري ته روان شو.

عرب ښار کې خپل موټر سره دېخوا او هغې خوا و گرځېد او
خيال يې دا وو، چېرې کوم بل باز هم پيدا او وپېرې.

مگر!

بل چانس يې نه درلود او يوه گړۍ وروسته بېرته مخ په کابل
حرکت و کړ.

د چجو ملگری ډېر خوشحاله شو.

چجو ته يې د پيسو خواست وکړ.

چجو و ويل:

مننه کوم!

اوس ورته اړتيا نه شته!

کله چې اړتيا شوه، بيا به در باندي غږ و کړم.

هغوي تر مازيگره په ښار کې ول، ماښام نږدې شو.

بيا يې سره خدای پاماني و کړه او هر يو خپل کور لوري ته روان
شول.

وخت تېرېده او چجو هم مخ په زړېدو شو.

په ږيره او وېښتانو کې يې سپين ولگېدل.

بودا بنکاري

هر چا به ورته ويل:

چجو واده ولي نه کوي؟

هغه به ويل:

په څه شي واده و کړم، له يوې خوا کار او بار نه شته او د بلي
خوا د و لور پيسي هم نه لرم.

بهر ته د کار موندلو له پاره هم نه شم تللی، ځکه چې زده کړې
نه لرم.

خورا وخت تېر شو او دی هم د نورو په شان بي بنځي (مجرد)
پاتي شو.

خپل ژوند به يې په کوشنيو کارونو تېر وو، ځان به يې پرې چلوه.
يوه ورځ تر وني لاندي ناست و، په سوچ کې ډوب و، په زړه کې
يې د عرب د باز اخيستلو انځور را تېر شو.

له ځانه سره يې و ويل:

بنه به وي چې زه هم بگرام ته لاړ شم، گوندي کوم بنه باز و نيسم
او په عربو به يې و پلورم، بيا به په هغو پيسو واده و کړم او خپل
کور به پرې ودان کړم.

کلونه تېر شول او هغه نور هم بودا شو، د بگرام خيال او هوس به
يې کوه، مگر هلته يې څوک نه پېژندل چې څو ورځي او شپي
پاتي شي.

همدا راز په غرونو کې گرځېدل، ملگري، خوراک او اوبو ته
اړتيا وي.

يوه ورځ يې پرېکړه وکړه چې کابل ته او بيا وروسته د بگرام
ولسوالی، د ساپي غره ته لاړ شي، چېرې چې د بازانو ځالي هم

بودا بنکاري

پيدا کېږي او که سالو، تگ، درې، ناوی لوړو غرو ته لار شم
چې د بازانو ټاټوبي دی او ځينگرې ځالي لري.
شپه يې خوب و نه کړ او د سهار د لمانځه نه وروسته يې د خپل
ورور، چې په لاره کې به ډېر په سختي او امسا په مرسته گرځېده،
او خورا بوډا شوي و، و ويل:

ما د بگرام نيت کړی دی،
هلته ځم چې باز بنکار کړم.

هغه و ويل:

ته هم زما په شان بوډا شوی يې.

د ستا تگ سره موافق نه يم.

څوک به درپسي و گرځي، زما په نصيب کې هم اولاد نه شته.

ستا په نصيب کې واده نه و، که نه ستا زامن به زلميان ول.

چجو و ويل:

زه د خپلي پريکړې نه، نه گرځم.

بيا کور ته د ننه شو.

هغه له ځانه سره خپل جوړ شوي دامونه، غولکه، ډوډی، جوارى،

ايشولې اگي، پياز، مالگه او د خټو کوزه د اوبو څښلو له پاره

واخيسته بيا يې ورور او وربندارې نه خدای پاماني واخيسته او د

سرڅکانو دو سرکې پر لور روان شو.

په لاره کې به يې چې کله خلک په مخه ورتلل، ويل يې:

د خدای پامان،

خلکو به ويل:

له خيره!

ده به ويل:

بگرام ته ځم.

بودا بنکاري

خلکو به ويل:

په خير لار شي.

په مخه دې گلونه!

گړی مزل وروسته د سرخکانو دوسرکې ته ورسېد، د موټر په انتظار شو.

هوا ډېره توده وه، د دوبي ورځي وي، هغه د سپرک تر څنگ پر يو غټ کاني کښېناست او خپل څادر يې پر سر واچوه.

يوه گړی وروسته د کابل ښار موټر له جلال آباد نه را ورسېد، هغه د موټر جنگلي ته و خوت او موټر هم حرکت و کړ.

د ده په ژوند کې د کابل ښار لومړی سفر و.

د موټر د جنگلي نه به يې يوې خوا اوبلي خوا، اوچتو غرونو ته کتل او له ځانه سره يې ويل:

کاشکې دا بازان په دغو غرونو کې اوسېدی، زما له پاره به يې نيول هم آسانه کار وو.

د هغه وخت د غټو موټرو چټکتيا هم ډېره لږه وه، ورو، ورو به يې مزل کوه،

په جنگله کې يې د نورو سره په خبرو پيل و کړ او د بازانو د نيولو خبرې به يې کولې، چا به دا کار د ده له پاره خورا پېچلی باله، ځکه چې هغه اوس بودا شوی و، دومره د غرونو مزل، لوړې او تندې وس يې نه درلود.

چا به ورته ويل:

بودا بنکاري

خه بابا!

تر دې نيت دې تېر شه!

دا خورا پېچلی کار دی او ته يې نه شي کولای.

چېرته به مړ يې، ستا مړی به څوک بېر ته وطن ته وې سي.

هغه و ويل:

اوس مي نيت کړی،

و گورم چې خه کېږي؟

هغه به د خپل بنکار او ماشومتوب کېسي کولې او نورو ورته

غوږ نيولی و، ځکه ډېرې په زړه پورې وې.

موټر مزل کوه او چجو هم د ژوند بنکلي کېسي.

وخت ماسپښين شو،

موټر کابل ته و رسېد،

بيا موټر يوه سرای ته دننه شو او و درېد.

د موټر کليندر، جنکلي ته و خوت او د خلکو يې کرايه ټوله کړه.

بيا يې و ويل:

ستري مه شي، سفر پای ته و رسېد.

دلته جومات او د اوداسه ځای هم شته،

بله خوا کوچنی هوټل او د شپې د پاتي کېدو ځای هم لري.

چجو هم له جنکلي کوز شو او مخ په هوټل روان شو.

هوټل ته دننه شو او پر تخت کېښناست.

خپله غوټه يې ترڅنگ کېښوده.

د هوټل شاگرد نږدې شو، وې پوښتل:

خه فرمايش لري؟

هغه و ويل:

چای او ډوډی.

بودا بنکاري

زه له ځانه سره اېشولې اگې او مالگه هم لرم.
شاگرد چای، پیاله راوړه او ده ته یې وویل:
دا دی ستا چای،
بوره هم له دې بوتل نه واخله!

هغه چای د ناوایي تودې ډوډۍ سره و خوړ، بیا یې شاگرد ته غږ
کړ:

شاگرد راغی او وې ویل:
بابا!

څه خدمت و کړم؟
چجو و ویل:

زه د شپې دلته پاتې کېږم او سهار وختي بگرام ته ځم.
شاگرد و ویل:
سمه ده،

د بگرام موټر هم د هغه بل سرای نه ځي.
چجو و ویل:

زه د لمونځ له پاره جومات ته ځم.
پنډ به مې چیرې کېږم؟

شاگرد و ویل:
دلته، تر تخت لاندې یې کېږده.

چجو خپل پنډ تر تخت لاندې کېښود او د هوټل نه د باندې شو.
کابل کې هوا لږه سره وه، نری باد چلېده.

چجو اودس و کړ او لمانځه ته روان شو.

د ماسخوتن له لمانځه نه وروسته هوټل ته راغی او پرتخت
کېښاست.

بودا بنکاري

هوٽل کي د راډيو غږ و، کله به يې خبرونه او کله به يې بدلي هم
ايښودلي.

شپه پخه شوه او شاگرد غږ کړ:
مسافرو!

د اليکن ټبل لږ دي.

شپه جوړه کړئ!

د سهار لمانځه له پاره، زه تاسو ويښوم.
چجو هم ويده شو.

سهار ورسېد او شاگرد غږ کړ!
هله!

پاڅپړئ!

د لمانځه وخت دی.

مسافر را پورته شول، د اوداسه او لمانځه له پاره جومات لوري
ته روان شول.

چجو هم د نورو په شان جومات خوا ته روان شو، لمونځ يې په
جمعي سره ادا او بېرته هوټل ته ستون شو.

پرتخت کښېناست او د هوټل شاگرد ته يې غږ کړ.
ماته شين چای راوړه.

شاگرد چای راوړ.

هغه چای وڅښه.

بيايي شاگرد ته وويل:

د بگرام د موټرو اډه چېرې ده؟

د هوټل خاوند وويل:

اول خپل حساب پاک کړه.

بيا زه درسره خپل بل شاگرد لېږم.

چجو خپل د پيسو حساب پاک کړ.

بودا بنکاري

بيا د هوټل مالک پر خپل بل شاگرد غږ کړ:
الکه!

دا بابا د بگرام د موټرو اډې ته ورسوه او ډېر ژر بېرته راشه چې
د هوټل صفايي و کړي!
شاگرد و ويل:
سمه ده!

هغوی د بگرام د هډې پر لور روان شول.
اډې ته ورسېدل،
شاگرد چې ډېرې درېوران پېژندل پر موټروان يې غږ کړ:
دا بابا ته په جنگله کې ځای ورکړه،
مسافر دی.

پېسي لږي لري.
بيا شاگرد و ويل:
بابا!
په مخه دي گلونه!

شاگرد بېرته هوټل ته ستون شو.

چچو د موټر په جنگله کې وخوت .
پنډ يې کېښود او خپله يې ورته اړخ و لگو.
ځنډ وروسته، موټر ډک شو.
د بگرام پر لور يې حرکت و کړ،
هوا ډېره بڼه وه، دومره گرمې نه وه لکه د لغمان د ولايت.
لمر و، آسمان شين، باد چلېده، هرې خوا دښتې شني او غرونه
روښانه بنکارېدل.
چچو په سوچ کې ډوب و او له ځانه سره يې و ويل:

بودا بنکاري

شپه به چپرته پاتي شم؟

بازان به څنگه و نيسم؟

له ځانه سره يې سوچونه وهل او غرونو خوا ته به يې کتل.
موټر د بگرام خوا ته نږدې شو، نا ځاپه پر يوه باز چې په هوا
کې ډېر تند وزرونه وهل، ولگېدې.
باز داسې بنکارېده چې کوم بنکار يې تر نظره دی.
چچو ډېر خوشحاله شو او په زړه کې يې و ويل:

چجو!

اصلي ځای ته را ورسيدې، که خدای کول، بڼه بازونه به و نيسي
او بيا به يې په عربو و پلورې.
مزل لنډېده او موټر هم ولسوالۍ بازار ته نږدې کې ده.
بازار راو رسېد، موټر يوه سرای ته دننه شو او لږ ځنډ وروسته
و درېد.

کليندر غږ کړ!

کرايې را واخلي!

و گورئ چې په موټر کې موڅه پاتي نه شي.
چچو خوشحاله بنکارېده او د موټره کوز شو.
کرايه يې ورکړه او د سرای نه د باندې و وت.
د سرای د باندې د دېوال تر څنگ و درېد، په سوچ کې شو او له
ځانه سره يې و ويل:

خدایه!

شاوخوا سپېرې دښتې دي،

غرونو خوا ته هېڅ ونې او شينوالی نه بنکاري!

زموږ لځمان خو ډېر شين و،

شني ونې، شنه فصلونه، ډکې د اوبو ويالې!

ديوال خواته ولاړ و چې يوه تن ور نږدې شو.

بودا بنکاري

په درى ژبه يې و ويل:
كاكا!

،، توخانه نمى روى؟
يا منتظر كسى هستى؟،،

چچو په درى ژبه نه پوهېد او په پښتو يې و ويل:
پوى نه شوم.

سړي و ويل:

تو مسافر هستى؟

چچو د مسافر په كلمه پوه شو او وي ويل:
هو!

زه مسافر يم.

نږدې جومات شته؟

هغه ورته د جومات لاره وښوده او ترې روان شو.
چچو جومات ته ورسېد.

د يوه سړي نه يې پوښتنه و كړه:

جومات مسافر خانه لري؟

هغه و ويل:

بلى!

دارد!

بيا يې د جومات حجرې ته اشاره و كړه او وي ويل:
كاكا!

آنجا مسافر خانه است.

چچو و ويل:

ډېره مننه!

هغه پوى نه شو او وي ويل:

خو!

بودا بنکاري

درست است.

چجو د مسجد حجري خوا ته روان شو، گوري چې دروازه يي
ترلي ده.

د دروازي تر خوا کښېناست او غوټه يي هم کښېنوده، بيا يي څادر
اوار کړ، غوټه يي سر ته کښېنوده او لږ خوب يي و کړ.

مئوزن د مازيگر په آذان پيل کړ.

چجو له خوبه راويښ شو.

مئوزن هم د آذان نه خلاص شو،

د چجو څنگ ته نږدې شو او وي پوښتل:

کي را کار داري؟

چجو وويل:

پوه نه شوم!

مئوزن په پښتو ژبه پوهېده او ورنه يي په پښتو و پوښتل:

مسافر يي؟

چجو وويل:

هو!

بيا مئوزن و پوښتل:

د کوم ځای نه راغلي يي؟

چجو وويل:

د لغمان د قرغيو ولسوالۍ نه.

مئوزن و پوښتل:

د څه له پاره دلته راغلي يي؟

چجو وويل:

زه يوه بنکاري يم او د بنکار له پاره دلته راغلي يم.

مئوزن وويل:

د څه شي بنکار له پاره؟

بودا بنکاري

هغه و ويل:

د بازانو بنکار له پاره،

مئوزن و ويل:

بازان خو د غرونو په جگو ځايونو کې اوسېږي،

بيا يې و ويل:

ته يوازې يې او که بل څوک هم درسره شته؟

چجو و ويل:

نه!

زه يوازې يم.

مئوزن و ويل:

د تاله پاره هلته ختل، ډېر سخت کار دی.

بڼه به وي چې د دغه بنکار نه ډډه و کړي او بېرته کورته لاړ شي.

چجو و ويل:

پوهېږم!

مگر اوس مې نيت کړی دی.

بايد هرو مرو الله لاړ او باز بنکار کړم.

مئوزن و ويل:

ستا خوښه!

اوس به جمعه تياره شي.

الله د اودس خونه ده، کولای شي اودس و کړي او بيا دې برنډي ته راشي.

چجو اودس خوني ته لاړ.

لږ ځنډ وروسته بېرته راستون شو.

په دې وخت کې خلک د لمونځ د ادا کولو له پاره ماجت (مجت،

مسجد) کې راټول شول.

بودا بنکاري

د ماجت بنکلي برنډه وه او د پوزي فرش په کي اوار وو.
ملا امام هم د خپل کور نه را ورسېد.

بيا مئوزن غږ کړ،

راځئ جمعه تياره ده،

بيا يي اقامت و ويل!

چجو هم د خلکو سره يوه ځای لمونځ ادا کړ.

بيا مئوزن چجو ته و ويل:

کله د بنکار لوري (خوا) ځي؟

هغه و ويل:

سبا مي نيت دی،

مئوزن و ويل:

سمه ده!

په دغه حجرې کي خپل پند د ننه کړه.

چجو خپل پند د ننه کړ.

مئوزن و ويل:

خپل پند دغې توشکې خوا ته کېږده، بيا کولای شي چې په همدې

توشکې، د شپي ویده شي.

چجو و ويل:

سمه ده!

مئوزن له کوتي و وت او وي ويل:

دلته مور مسافرو ته ږوي او چای هم ورکوو، ته سوچ مه کوه.

چجو خوشحاله شو.

ماښام شو، خلکو لمونځونه په جمعي سره ادا کړل.

هوا تياره شوه!

مئوزن د حجرې خوا ته روان شو.

دروازه يي خلاصه او چجو ته يي غږ کړ.

بودا بنکاري

دا دی، زه درته شیطان خراغ روښانه کوم.
هغه خراغ روښانه کړ.
او چچو ته یې د اور لگید خای هم و بنود چې د اړتیا په وخت کې
ترې گټه واخلي.
د ماسخوتن لمونځ وخت را ورسید.
مگر د لمانځه له پاره لږ خلک ټول شوي وو.
ځکه چې د ډېرو خلکو کورونه لري وو.
په حجره کې یوه بل مسافر هم و.
هغه د مزار شریف د سفر نیت درلود.
لږ وخت تېر شو.
د کلي دوی ځوانانو مسافرو ته ډوډی او تود چای راوړ.
مئوزن، چچو، بل مسافر ډوډی و خوره او چای یې هم و څښل.
بیا مئوزن و ویل:
چچو وروره!
تا د سفر له پاره خوراکی شیان راوړي دي؟
هغه و ویل:
هو!
زما سره اېشولي اگی، ډوډی، جوار، پیاز، مالگه، د اوبو خټینه
کوزه او همدا راز د بنکار وسایل شته.
مئوزن و ویل:
ډېر ښه!
پام کوه چې په غرونو کې ځناور او خزندگان لکه مار، لږم،
غونډل هم لیدل شوي دي.
مئوزن زیاته کړه!
دا کپسه ماته بنکاریانو کړې ده.
چچو و ویل:

بودا بنکاري

زه بنکاري يم او داسې شيانو سره بلد يم.
شپه پخه شوه او مئوزن و ويل:
راځي چي ويده شو!
سبا، تاسو سفر لرئ!
مسافرو و ويل:
سمه ده!
بيا به سبا خبرې و کړو.
هغوی ويده شول.
د آذان وخت شو، مئوزن د سهار آذان و کړ.
مسافر هم د اوداسه له پاره چمتو شول.
د کلي خلک هم په ټولېدو شول.
ملا امام ورسېد او لمونځ پيل شو.
مسافر د مئوزن سره بېرته حجرې ته لاړ.
لمر وخت او هوا مخ په تودېدو شوه.
د کلي خلکو د سهار چای راوړ.
درې واړو په شريکه، د سهار چای و څښه.
لومړی مسافر چي مزار شريف ته يې د سفر نيت کړی و، خدای
پاماني واخيسته او روان شو.
بيا چجو له مئوزن نه اوبه وغوښتي، خپله خټينه کوزه يې ږکه
کړه،
همدا راز يې ترې د نږدې غره د بازانو د بنکار ځای پته واخيسته.
چجو د مئوزن نه مننه و کړه او مخ پر ساپي غره، روان شو.
مئوزن پرې غږ کړ.
کله چي بېر ته خپل کلي ته تللي، دلته راشه.
شپه به دلته و کړي او بيا به خپل وطن ته لاړ شي.
چجو و ويل:

بودا بنکاري

سمه ده!

حتماً!

چجو روان شو.

ماسپينين د غره لمني ته ورسېد.

د غره په ختلو يې پيل کړ،

ماينام د غره منځ ته ورسېد.

هغه ډېر ستړی شوی و، له يوې خوا هوا توده او له بلې خوا دی

سپين ږيری شوی و.

ځان يې يوه غټ کاني ته و رسو او تر شا يې لږ اواره ځای پيدا

کړ.

خپل پنډ يې پر ځمکه کېښود، هغې خوا او دې خوا ته يې و کتل!

څه نه په سترگو کېدل،

کوشني کاني يې لږې او ځای يې پر لاسونو اوار کړ، څادر يې و

غوړاو او غوټه يې ځان ته نږدې کړه.

ابشولې اگی او يوه غوټه پياز يې هم پر څادر کېښود.

جواری يې له دستماله واخيست، اگی يې پاکه کړه، پياز يې په

سوک و وهه، توټه يې کړ، بيا يې مالگه واخيسته او پر اگی او

پياز يې و دوروله.

پر خوراک يې پيل کړ.

په خورا خوند يې و خوړ.

د اوبو کوزه يې واخيسته او لږ اوبه يې و څښلې.

په سوچ کې ډوب شو.

هوا لږ تياره وه،

څه نه بنکارېدل.

پر ده هم خوب راغی.

سره يې پر غوټه کېښود او وږده شو.

بودا بنکاري

سهار وختي له خوبه وینس شو.
لومړی یې آسمان او وروسته یې غټو کانو ته وکتل!
څه نه بنکارېدل!
لمر تود شو.
چچو د ډبري شا او سيوري ته ځان سم کړ.
بيا يې په کتنه پیل کړ.
لرې يې په آسمان کې څه و لیدل چې غره ته را نږدې کېږي.
په ننداره کې یې ډوب شو.
مرغه ته ورته و.
مرغه ورو، ورو را نږدې کېده،
گوري چې باز دی.
باز نور هم را نږدې شو او د چچو د پاسه تېر شو.
باز تر هغه د پاسه پر یو غټ کاني کېنېناست.
بيا له ډبرې کوز شو.
چچو د هغه ننداره کوله.
څه وخت تېر شو، باز بېرته د ډبري پر سر څرگند شو او الوت.
د چچو له سره، د دښتې په لور الوتنه یې پیل کړ او څو دکیکي
وروسته له سترگو پنا شو.
چچو هم خپله غوټه واخيسته او دهغې غټې ډبرې په لور روان
شو.
هغه ډبر په سختی سره غره ته پورته کېده.
گری وروسته هغه ځای ته ورسېد.
څه یې و نه لیدل.
بيا د ډبري شا او خوا ته تاو را تاو شو،
څه تر سترگو نه کېدل.

بودا بنکاري

د غټي ډبرې بلي خوا، بله ډبره وه، چې ترې لاندې يې سوري او
د ونو وچکي بنکار بدل.

هغه ور نږدې شو.

گوري چې د باز خاله او دوي بازوني په خاله کې بنکاري.

نور هم ور نږدې شو.

بازوني واړه او نوې بڼې پرې خټلي وې.

چچو ډېر خوشحاله شو او له خانه سره يې و ويل:

دا دی، هم باز او هم بازوني!

بازونه به په عربو و پلورم او بازوني (د باز زوزات، زوزان،
بچي) به يې خائنه د بنکار له پاره و ساتم.

بيا کښېناست؛ شا او خوا يې و کتل:

هرې خوا چوپ او چوپتيا وه.

پاس شين آسمان او لاندې دښته بنکار ډده.

دی بېرته را کوز شو.

خپله غوټه يې خلاصه او پر دام يې لاس تېر کړ.

پريکړه يې وکړه چې بېرته پاس و خپري، البته چې د باز خاله وه.

پنډ يې را واخيست او د باز د خالي لوري ته روان شو.

خالي ته و رسېد.

بيا د غټ کاني خواته لاړ چې بڼه خای پيدا کړي.

بڼه خای يې پيدا کړ او د باز په انتظار شو.

زړه يې طاقت و نه کړ او بيا خالي ته نږدې شو.

خالي ته، لاس رسي نه وه.

له خانه سره يې سوچ و کړ چې:

د خالي نه بهر ورته دام کېردم او و به يې نيسم.

بيا لږ وروسته پښېمانه شو او له خانه سره يې و ويل:

بودا بنکاري

که بازونه ونيسم، بچيان به يي له ولري مړه شي، زه به گناکاره شم.

بښه به دا وي چې لږ انتظار و باسم چې، بازوني غټ شي، ټول به يوه خای و نيسم او له خانه سره به يي ويسم.

بازوني به، ورځ پر ورځ غټېدل.

خالي ته يوازې يوه باز راته.

چچو سوچ و کړ چې حتماً بل باز چا نيولی او يا هم له مينځه تلی دی.

هوا مخ په تودېدو او د چچو حوصله هم په لږېدو شوه.

له يوې خوا روژه را نږدې کېده او له بلې خوا د هغه خواره، اوبه مخ په خلاصېدو ول.

بازوني ورځ په ورځ غټېدل، مگر د چچو خواره او اوبه خلاصې شوي.

حوصله يي هم لږه شوه،

غوبنټل يي چې بازوني ژر په الوتو شي، دی باز بنکار او له غره نه سمې ته را کوز کړي.

هغه خورا ضعيف شوی وو او په سختی به يي ځان، خالي ته رسوو.

سبا يي پرېکړه و نيوله چې دام کېښنوي، ځکه چې بازوني الوتنې ته تيار دي.

په خورا سختی يي دام کېښود او په خپله تر بل کاني پټ شو.

شپه راغله او دی دلته بیده شو.

د باز چغههار، دی راوین کړ.

وخت سهار وو.

سترگې يي و مېنلې، لومړی يي آسمان، بيا يي کاني ته و کتل.

د ودرېدو وس يي نه درلود.

بودا بنکاري

لږ لږ په سينه يې ځان و کاره او د باز د ځالي پر لور يې حرکت و کړ.

پر باز يې سترگې و لگېدې چې په دام کې بند دی.
غوښتل يې چې ځان نږدې کړي، او باز په لاس کې و نيسي.
مگر امکان نه و.

لږ يې نور هم ځان نږدې کړ،
چچو بې هوښه شو،

ځنډ وروسته، بېرته په هوښ راغی.

چچو په خولو لوند و.

آسمانه ته يې و کتل.

آسمان هم د تل په شان شين و.

بيا يې د باز خوا ته و کتل.

سترگې يې خيره شوې وې.

په سختی يې باز تر سترگو شو.

بيا يې سترگې پټې شوې.

ځنډ وروسته يې سترگې پرانستې او لاندي يې و کتل.

څه نه بنکارېدل.

پر سترگو يې تياره راغله.

بيا يې آسمان ته وکتل؛

آسمان هم د پخوا په شان شين نه و.

شين رنگ ورته څر بنکاره شو.

سوچ يې و کړ چې آسمان وريځ دی.

بيا يې سترگې د باز خوا ته واړولې.

ده د باز او باز د ده ننداره کوله.

باز د دام په لومه او دی د باز په مينه کې ډوب شو.

غرمه او هوا خورا توده شوه.

بودا بنکاري

باز هم ډېر ترې شو.
لورې او تندي هغه هم کمزوری کړی و.
بیا سهار له تندي، ولبرې او گرمي مړ شو.
د باز بچیانو له خالي سر را و ویست او د باندي شول.
لومړی پر ډبره کښېناستل.
خو دکیکې یې یوې خوا او بلې خوا ته وکتل.
بیا یې پر باز چې هره ورځ به یې دوی ته خواړه راوړل، سترگې
و لگېدې.
هغه بې خانه پروت و.
هغوی ډېر وړې شوي ول.
یو بل ته یې و کتل؛
او مخ پر دښتې یې په الوتو پیل کړ.
هغوی وا لوتل،
او بريالي شول چې خپل ژوند ته دوام ورکړي.
د وطن په جگو جگو غرونو یې الوتې و کړي او د خپل نسل
خپرولو له پاره وا لوزي او د ځان له پاره بنکار و کړي.
چچو بې هوښه و.
له غره و بنوېد، د غونډسکي په شان کلوله او د غره لمنې ته
ورسید.
اندامونه یې توټه، توټه شوي ول.
مخ او سر یې په وینو رنگ وو.
شپه راغله.
سهار شو!
لمر ختو ته نږدې شو،
هوا روښانه شوه.
د شپنو رمې د غره په لمنې په څرېدو شوې.

اوزې يې لږ پاس وختې.
او د ډبرو په منځو کې په څرېدو شوي.
پسونه هم هغوی پسې روان شول.
مگر ختنه، د هغوي له پاره ستونزمنه وه.
غرمه شوه، مگر اوزې نورې هم د واينو خوړلو له پاره د ډبرو
په منځ کې گرځېدې.
مازيگر شو.
شپانه د اوزو او پسونو په ټولولو غره خوا ته روان شول.
ځوان شپون مخکې او سپي يې ور پسې و.
سپي له لري څه و ليدل.
هغه په غپا شو.
ځوان شپون سپي خوا ته منډه کړه.
هغه هم يوه تور شى وليد.
لږ نږدې شو!
خيال يې و کړ چې کوم پسه مردار شوى او يا ليوه دارلى دى.
خورا خپه او په منډه خوا ته يې ورسيد.
وي ليدل چه پسه نه، بلکې انسان دى.
وي خوځو مگر، هغه مړ و.
بل شپون ته يې هم غږ کړ.
مړى يې په گډه را کوز کړ.
بيا يې وروسته خپلې خېمې خوا ته نږدې کړ.
په دې وخت کې نور شپانه هم را ټول شول، هوا تياره او ماښام
نږدې وو.
سپين ږيرو پرېکړه و کړه، تر څو درې کسه ولسوالۍ ته و لېږي
او مسله (موضع) د وخت دولت سره شريکه کړي.
کسانو حرکت و کړ او شپې ناوخته ولسوالۍ ته و رسېدل.

مسله يي ولسوال ته بيان کړه.

هغه موټر آماده کړ.

يوه افسر او درې عسکر يي سيمي ته ولېږل.

هغوی وروسته تر لمر ختو، سيمي ته ورسېدل او مړی يي ولسوالی ته راوړ.

بيا يي په بازار کې ډنډوره کړه چې:

يوه مړی پيدا شوی.

خپلوان يي کولای شي وپسي (تسليم شي).

په سلگونو خلک راټول شول، مگر چا و نه پېژنده، په ناڅاپي توگه، د مټوزن په ياد راغی چې يوه بنکاري سيمي ته د باز د نيولو له پاره تللی و.

بيا هغه مړي ته نږدې شو.

شا او خوا ترې تاو، سترگي يي د هغه په غولکه ولگېدې او پوی شو چې هماغه بنکاري دی.

بيا يي داستان د ولسوالی څارواکو سره شريک کړ.

ولسوال موټر چمتو کړ، مړی يي په موټر کې کېښود.

درې عسکر يي د لغمان د قرغيو ولسوالی ته، جنازې سره ولېږل. مړی سيمي ته ورسيد.

خلک راټول او د خښولو بند او بست يي وکړ.

هغه يي کلي ته نږدې او د خدای جان بابا اديري کې ښخ کړ.

د خدای جان بابا اديره خورا مشهوره ده، د مستوفي صيب عبدالاحد خان اتمر د کلا سويل خوا ته غونډی کې ده، د غونډی سر کې يوه ډبرو څلورڅنډی ديوال (انگر) و، شا او خوا يي د غزونو غټې ونې وې.

ټول قبرونه شمال - سويل وو، د څلورڅنډي ديوال (چارديوالي) قبرونو سره يي ډېر توپير درلود.

بودا بنکاري

دا قبرونه ډېر اوږده او ختيځ – لويديځ پراته وو.
ځيني خلکو به يې درناوی (احترام) کوه او ويل يې:
دا د پخوا وختونو مجاهدين او شهيدان دي.
مگر زما له پاره د قبرونو اوږدوالی او خوا (جهت) يې خورا د
تعجب وړ و.

کله چې ما د کابل په زور ښار کې څېړنه (تحقيق) کوله داسې
قبرونو سره مخ شوم؛ هغه ماته هم د اېرانتيا (تعجب) وړ ول.
ما خپلې څېړنې بشپړې (تحقيقات تکميل) او درې کتابونه مې په
دري ژبه چاپ کړل.

ولي دا سکالو (موضوع) مې په ياد وه، کله چې وطن ته لارم بيا
مې د کرونده گر زوی سره مخ په اديرې حرکت و کړ.
اديرې ته چې و رسېدم، شا او خوا و گرځېدم د هغه قبرونو اثر نه
وو.

الته نوي قبرونه ښکارېدل.

کرونده گر د زوی نه مې و پوښتل:

دلته پخوا اوږده قبرونه وو، اوس نه ښکاري؟

هغه و ويل:

هو!

هغه قبرونه لږ توپير درلود.

وگري د داسې قبرونو کېنډلو په لټه کې وو، هر چا به کوښښ کوه

چې دا ډول قبرونه وسپري.

هغه قبرونه د مستوفي صيب د کرونده گرو له خوا د شپې وسپړل

شول.

روښانه شوه چې په هغه قبرونو کې د گچو مجسمې وې.

کرونده گرو هغه مجسمې کورته وې وړې، چې ځني ځايونه يې

هم مات شوي وو.

بودا بنکاري

ما هم ډېر کوبښښ و کړ چې ترې انځورونه و لرم، تر اوسه پورې
پر دې کار نه يم بريالی شوی.

پای

د چاپ شويو کتابونو لېست

۱. معماري افغانستان
۲. اطلاعات، اصول و قواعد طراحي در معماري
(بخش شفاخانه ها)
۳. راهنمود طلايي
(برای اساتيد انستيتوت های تخنيكي و ساختمانی افغانستان)
۴. رسم تخنيک (گامی به سوی دنيای انجینري) جلد اول
۵. رسم تخنيک (گامی به سوی دنيای انجینري) جلد دوم
۶. اطلاعات، اصول و قواعد طراحي در معماري (بخش اداري)
۷. معماري اصیل شهر کابل (مرادخانی)
۸. معماري شهر کابل (بی بی مهرو)
۹. افغانستان در قرن تکنالوژی
۱۰. زونبندي اقلیم و زلزله افغانستان
۱۱. صدقه جاريه/ دنيای انجینري
۱۲. آموخته های ناب از طراحي تا نظارت
جلد اول (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۱۳. داستان حقيقي با مقیاس معماري
۱۴. فرار از کشور- با تصاویر مستند
۱۵. نقش دانشمندان مسلمان در فن معماري و مهندسي
۱۶. پخسه در افغانستان
۱۷. بنيا نگذاري اولين مساجد توسط افغانها در آستراليا
۱۸. آموخته های ناب از طراحي تا نظارت
جلد دوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)

۱۹. منار جام – الهامی برای قطب منار
۲۰. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد سوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۲۱. جام یا کلیان (کلان)
۲۲. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد اول
۲۳. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد دوم
۲۴. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد سوم
۲۵. چپر ته چي قانون نه شته (گډوډي د افغانستان په معماری کې)
۲۶. مدرنه جوما تونه ،، پخوا او نن ،،
۲۷. هله جور کو (نی پخسه – مقاوم زلزله)
۲۸. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مساجد)
۲۹. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مکاتب)
۳۰. هنر و صنعت چوب در مرادخانی
۳۱. هنر و پیشه حکاکي - زرگری در مرادخانی
۳۲. هیچ (چهل داستان واقعی)
۳۳. معماری اصیل شهر کابل
- (تشریح مورخ ۱۷ ماه میزان سال ۱۴۰۱ پوهنتون پولی
تخنیک کابل)
۳۴. ۴۰- چهل
۳۵. مجنون او گلچین (ناول به زبان پښتو)
۳۶. در جستجو (ناول به زبان دری)
۳۷. تفاوت ها تفاوت می آورد (کتاب تصویری)
۳۸. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم
(جلد اول)

بودا بنڪاري

۳۹. برف ها آب ميشود
۴۰. رسم و تخنيک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد سوم
۴۱. آرزو و امید (ناول به زبان دری)
۴۲. بودا بنڪاري (ناول به زبان پښتو)

د کار لاندې کتابونو لېست

۱. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم
(جلد دوم)
۲. سرغندوی (ناب، مشهور) پوډري
۳. لیونی لېوه
۴. بې زده کړې پوی
۵. شپنه ادې
۶. کوشنی سوداگره
۷. سپین کارغه
۸. سور تنور
۹. خره بیزو
۱۰. بندي مرغه
۱۱. توده پرستن
۱۲. بې وخته باران
۱۳. د ژوند پای

د امکان او وخت په صورت کي

۱. پخسه در افغانستان (به زبان انگلیسی)
۲. تاریخ معماری افغانستان
۳. حویلی های آسمان خراش
۴. ارتباط گذشته، حال و آینده در معماری
۵. استعداد، سرعت و اقتصاد در معماری افغانستان
۶. په اسلامي نظام کي ودانيز پرمختگ
۷. شیطان چراغ
۸. خاطره ها

An old Hunter

Written by:
Architect PHD
Hashmatullah Atmar
November/December

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**